

POZIOM C1

TRANSKRYPCJE I KLUCZ DO ZADAŃ

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

Transkrypcje

TRANSKRYPCJA I

Przykład: Jeżeli zadrzewiać, to czymś, co również daje pożytek dla pszczół. Drzewa lipowe, klonowe, jaworowe jest to zagłębienie pokarmu pszczelego, którego coraz bardziej nam brakuje, ponieważ przyszła moda na drzewa iglaste – na świerki, na jodły i inne. No, niestety, oprócz tego, że na tych drzewach iglastych występuje spadź, to uboższe zagłębienie najważniejszego pokarmu, jakim jest biało. Tam go nie ma.

Na podstawie: <http://www.radiokrakow.pl/wiadomosci/nowy-sacz/co-pszczoly-lubia-najbardziej-malopolska-karmi-pszczoly/>

1. W tym roku głosujemy wszyscy, więc od przedszkola, szkoły podstawowej, średniej do seniorów. Wszyscy mieszkańcy mogą oddać głos na 118 projektów ogólnomiejskich, 439 dzielnicowych, więc jest w czym wybierać i mam nadzieję, że każdy z mieszkańców będzie mógł – albo w formie tradycyjnej przez wrzucenie karty do urny, albo w formie elektronicznej wybrać jakiś projekt, który dotyczy jego najbliższej okolicy.

Na podstawie: <http://www.radiokrakow.pl/wiadomosci/krakow/od-soboty-mozna-w-krakowie-glosowac-w-budzenie-obywatelskim/>

2. To będzie gorący piłkarski wieczór z Polakami w rolach głównych. Za niecałe cztery godziny w Jerozolimie Biało-Czerwoni zagrają z Izraelem w przedostatnim meczu eliminacji mistrzostw Europy. Podopieczni Jerzego Brzęczka awans mają już w kieszeni, ale odpuszczają nie zamierzają.

Na podstawie: <https://teleexpress.tvp.pl/>

3. Hawana minionej nocy nie spała i pewnie nie zaśnie przez najbliższe godziny, bo stolica Kuby hucznie świętuje pięćsetlecie istnienia. Miasto założył hiszpański konkwistador Diego Velázquez de Cuéllar. 16 listopada 1519 roku przeszedł do historii jako narodziny Hawany. Szybko stała się najważniejszym portem hiszpańskim w nowym świecie. Przeszła wiele, ale przetrwała i trwać będzie, powiedział rektor Uniwersytetu Hawańskiego w przemówieniu rocznicowym.

Na podstawie: <https://teleexpress.tvp.pl/>

4. Coraz więcej państw na świecie zamyka swoją przestrzeń powietrzną dla boeingów 737 MAX. Wczoraj zrobiła to Europejska Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego. Na jak długo? Nie wiadomo. LOT ma 5 boeingów 737 MAX i wszystkie uziemił. W zamian sprowadził inne maszyny. Dziś odwołano jeden rejs – do Astany.

Na podstawie: <https://panorama.tvp.pl/>

5. Stołeczna policja oraz antyterroryści zatrzymali gangsterów na gorącym uczynku. Mężczyźni, podając się za policjantów, wchodzili do bloku ofiary.
- Wśród tej piątki zatrzymanych był 41-latek o pseudonimie Fama. Mężczyzna większość swojego życia spędził za kratami.

Na podstawie: <https://teleexpress.tvp.pl/>

6. A teraz historia zupełnie niezwykła. Dwa obce sobie małżeństwa połączył krzyżowy przeszczep nerek.

- Po ponad czterech latach poszukiwań i kilkunastu próbach krzyżowych udało się skojarzyć pary w ten sposób, że pani Edyta oddała swoją nerkę pani Magdzie, mąż pani Magdy oddał swoją mężowi pani Edyty.

- Zgodnie z polskim prawem dawcą może być tylko osoba spokrewniona genetycznie lub związana emocjonalnie. Przeszczepy krzyżowe są dopuszczone, ale wymagana jest zgoda sądu.

Na podstawie: <https://panorama.tvp.pl/>

TRANSKRYPCJA II

D: Banknot po liftingu to dzisiejsza tajemnica i dzisiejsze pytanie. Ten lifting to raczej z twarzą czy z ciałem kobiety mi się kojarzy, a nie z banknotem. A tymczasem pan nas zaskakuje. Cóż to jest banknot po liftingu?

R: Tak, nie jest to oczywiście profesjonalne określenie, jest to taki żargon, którego używamy między sobą. Lifting, czyli poprawienie wyglądu, w tym sensie, upiększenie, no też to można tak nazwać, jeżeli ktoś się pasjonuje wyglądem banknotów i ich szatą graficzną i tak dalej, może to traktować jako upiększenie. Ale ten lifting, który te banknoty nasze polskie przeszły, miał za zadanie przede wszystkim zawęzić sposób czy wyeliminować pewien sposób fałszowania tychże banknotów. Takim najciekawszym, najbardziej sensownym według mnie zabiegiem liftingującym na nowym banknocie, na wszystkich nowych banknotach papierowych, polegał na zamieszczeniu tzw. kółeczek na jego powierzchni (**D:** kropczek takich wypukłych), tak takich kółeczek, to są okręgi otwarte, puste w środku, powszechnie się to nazywa eurionami.

Banknoty są zabezpieczone na wielu poziomach, na różnych etapach produkcji, bardzo wiele z tych zabezpieczeń znanych jest przede wszystkim ekspertom, no oczywiście twórcom także banknotów, projektantom. I jest pewna pula zabezpieczeń, którą znają tylko i wyłącznie emitenci albo ci pomysłodawcy banknotów, którzy na tej podstawie są w stanie bardzo szybko zweryfikować banknot, oddzielić ziarno od plew, mówiąc krótko, autentycznego od fałszywego banknotu. I dopiero wtedy, kiedy przejdą tą pierwszą weryfikację te, które zostały odrzucone, które nie mają tego jednego, indywidualnego, niezdradzonego nikomu zabezpieczenia, podlegają dalszym badaniom i weryfikacjom. No, powiem szczerze, że to jest etap, który mnie jest niedostępny, ponieważ ja jestem tylko biegłym. Wiem tylko to, co emitenci ujawnią, więc, ten proces identyfikacji banknotów odbywa się na pewno w Narodowym Banku Polskim albo w drukarni, która te banknoty wykonuje.

Na podstawie: <http://www.radiokrakow.pl/audycje/moj-zawod-135544/biegly-z-zakresu-kryminalistycznych-badan-dokumentow/>

TRANSKRYPCJA III

Ludzie najczęściej traktują istnienie zjawisk paranormalnych z przymrużeniem oka. Mało kto jednak zdaje sobie sprawę, że ponad połowę społeczeństwa dotyczą pewne fenomeny, których nawet nauka nie jest w stanie do tej pory wyjaśnić.

Fenomen pierwszy – déjà vu

Jak to się jednak dzieje, że czasami mamy wrażenie przeżywania czegoś, co się już kiedyś wydarzyło. Niektóre źródła podają, że déjà vu spowodowane jest zaburzeniem pracy mózgu, którego nie da się odczuć podczas normalnego funkcjonowania. Podobno informacje, które mają przedostać się do drugiej półkuli, nie dostają się do niej natychmiast. W związku z tym minimalnym opóźnieniem zdarzenie nie zostaje na trwałe zarejestrowane w naszej pamięci. Zatem osoba może nie pamiętać, że już coś przeżyła, co wychodzi na jaw w momencie, kiedy przeżywa podobną sytuację po raz drugi.

Fenomen drugi – lunatykowanie

Chodzenie przez sen to bardzo częste zjawisko, którego doświadcza około jednej piątej populacji. Jednak lekarze do dziś nie wiedzą, skąd bierze się ta dziwaczna przypadłość. Nie można wykluczyć, że lunatyzm jest przypadłością dziedziczną, a wiąże się prawdopodobnie z zaburzeniami faz snu, której przyczyną może być na przykład nerwica. Przypuszcza się, że za przypadłością stoją także problemy z oddychaniem, co ma bardzo negatywny wpływ na funkcjonowanie mózgu. Jednego można być pewnym – lunatyzm jest przypadłością niebezpieczną, gdyż człowiek, który lunatkuje, nie jest zupełnie świadomy tego, co się z nim dzieje.

Fenomen trzeci – przecucia

Przecucia zdarzają się niemal każdemu z nas. Nie wolno ich jednak porównywać do jasnowidzenia, nie są bowiem konkretną projekcją przyszłości, a jedynie niejasnym obrazem bądź przekonaniem o nadchodzącym niepowodzeniu. Co więcej przecucia dotyczą tylko tych negatywnych zjawisk, którym możemy zapobiec.

Fenomen czwarty – odczuwanie czyjejs obecności

Mówi się, że po śmierci bliskiej osoby wielu ludzi wciąż odczuwa jej obecność. Najprościej byłoby wytłumaczyć ten fenomen obecnością duchów, wielu jednak to nie przekonuje, dlatego też mamy bardziej racjonalną teorię. To nietypowe zjawisko spowodowane jest prawdopodobnie zaburzeniami pola magnetycznego powodowanego przez urządzenia elektryczne, co w połączeniu z sugestią, strachem i poczuciem straty może prowadzić do odczuwania czyjejs obecności.

I fenomen piąty – ksenoglosja

Umiejętność rozumienia nieznanego nam wcześniej języka lub nawet porozumiewania się w nim została opisana już dawno. Zjawiska tego najczęściej doświadczają osoby, które nieustannie pracują nad własnym umysłem, na przykład poprzez medytację.

Na podstawie: <https://www.youtube.com/watch?v=0yPSb--1Wkc&t=9s>

TRANSKRYPCJA IV

D: Pan Tadeusz stracił dach nad głową dwa lata temu. Z pomocą pospieszyła mu Fundacja Los Polacos, która zorganizowała projekt „Połaż z nami”. W jego ramach organizowane są spacer, które prowadzi właśnie pan Tadeusz. Najchętniej opowiada o latach siedemdziesiątych, nieistniejących już lokalach i momentach przełomowych dla tej dzielnicy Krakowa. Jak sam przyznaje, nie jest profesjonalnym przewodnikiem, ale dzieląc się osobistymi opowieściami o Nowej Hucie, radzi sobie ze swoją trudną sytuacją.

PT: Wychodzę z założenia, że trzeba podnieść głowę i iść dalej, bo życie jest naprawdę piękne, tylko nie wszyscy go doceniają. Jak się człowiek znajdzie w jakiejś takiej ciężkiej sytuacji, to wtedy zaczyna doceniać.

D: A wycieczkami z panem Tadeuszem zainteresowało się już kilkaset osób. Podczas kilku spacerów udało się zebrać 20 tysięcy złotych. Fundacja Los Polacos chce za te pieniądze wynająć mężczyźnie mieszkanie na rok. Ciągłe jednak nie udało nam się znaleźć odpowiedniego lokum – podkreśla Marek Piątkowski, inicjator wycieczek.

MP: Sporo osób, niestety, nie chce wynająć osobie starszej. To jest dla nas przykre, mimo że chcemy zapłacić z góry, za dłuższy okres. Natomiast, no jest jakiś opór. Myślę, że będziemy celować w Nową Hutę, żeby pan Tadeusz miał blisko do swojej pracy.

D: Jolanta Kaczmarczyk z „Dzieła Pomocy Świętego Ojca Pio” podkreśla, że w Krakowie prowadzonych jest dziewięć mieszkań wspieranych i nigdy nie było problemów z takimi lokatorami.

JK: Zachęcam osoby, które mają takie mieszkania na wynajem, żeby nie bały się udostępniać. Państwo naprawdę, w momencie, kiedy podejmują ten trud wejścia do mieszkania, to jest dla nich ogromna radość. I są też wspierani przez organizacje, które w tym kierunku działają. Państwo biorą udział w projekcie społecznym poprzez to i to naprawdę zmienia rzeczywistość nie tylko danej osoby, konkretnej, ale myślę, że zmienia też świat na lepszy.

Na podstawie: <http://www.radiokrakow.pl/wiadomosci/krakow/bezdomny-przewodnik-po-nowej-hucie-wciaz-bez-lokum-powodem-nie-sa-pieniadze/>

TRANSKRYPCJA V

Proszę sobie wyobrazić, że w jelicie człowieka znajduje się ponad 100 milionów mikrobów. Oznacza to, że mieszkańcy jelit zajmują dwa kilogramy naszej wagi. Psychobiotyki powstały w efekcie badań właśnie nad rolą mikrobiomów, czyli ogółu mikroorganizmów, jakie nosimy w sobie. Zdaniem mojego gościa – doktora nauk medycznych Igora Łoniewskiego z Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego – psychobiotyki mogą uzupełniać farmakoterapię zalecaną przez psychiatrów.

D: Pan przepisuje psychobiotyki równolegle z innymi terapiami?

IŁ: Psychobiotyki nie są na receptę, ale zdecydowanie powinny być stosowane razem z innym leczeniem, czyli mogą być stosowane właśnie przez psychiatrów, mogą być stosowane przez dietetyków, i to co jest bardzo ciekawe – nowy obszar – mogą być też zalecane przez psychologów. Psycholog nie musi leczyć tylko słowem, ale może też uzupełniająco na przykład zastosować psychobiotyki.

D: Panie doktorze, nie wystarczy sięgnąć po jogurty naturalne, gdzie są naturalne bakterie?

IŁ: Naturalne jogurty nie zawierają probiotyków ani nie zawierają psychobiotyków, dlatego że psychobiotyk czy probiotyk musi zawierać konkretny szczep, który ma dobroczynny wpływ na zdrowie człowieka.

D: Pan się powoływał nawet na badania z 2018 roku, czyli bardzo świeże ekspertyzy, gdzie pacjenci z depresją stosowali te psychobiotyki i po czterech tygodniach stosowania nastąpiło obniżenie nasilenia zaburzeń nastroju, lęku, stresu, a utrzymywały się nawet do ośmiu tygodni od zakończenia podawania. No, trochę to się wydaje paradoksalne, dlatego że

wydawałoby się, że tutaj muszą być leki trzeciej generacji, antydepresanty, cała pula leków, a pan mówi, że przecież psychobiotyki też mogą ratować pacjenta.

Ił: Chodzi o to, że leczenie chorego powinno być kompleksowe, farmakologiczne, powinna być zastosowana psychoterapia, powinna być zastosowana dieta, ruch i tak dalej, i tak dalej. I dopiero takie kompleksowe postępowanie przynosi najlepszy efekt kliniczny i te badania tego dowodzą.

Na podstawie: <https://www.radiokrakow.pl/audycje/pracuja-na-nobla/naszym-zdrowiem-psychicznym-rzadza-jelita/>

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

Klucz do zadań

Zadanie I

1.	2.	3.	4.	5.	6.
b	b	c	a	c	a

Zadanie II

	TAK	NIE
1.		X
2.		X
3.	X	
4.		X
5.	X	
6.	X	
7.		X
8.	X	

Zadanie III

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
2	4	3	2	4	2	5	1	4	3

Zadanie IV

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
c	b	b	c	a	c	b	c

Zadanie V

	Odpowiedź	Punkty	Fragment transkrypcji
1.	są ogółem mikroorganizmów żyjących w ludzkim ciele	1 p.	<i>Psychobiotyki powstały w efekcie badań właśnie nad rolą mikrobiomów, czyli ogółu mikroorganizmów, jakie nosimy w sobie.</i>
2.	mogą uzupełniać leczenie farmakologiczne	1 p.	<i>Zdaniem mojego gościa (...) psychobiotyki mogą uzupełniać farmakoterapię zalecaną przez psychiatrów.(...) Psychobiotyki nie są na receptę, ale zdecydowanie powinny być stosowane razem z innym leczeniem.</i>
3.	a) psychiatrzy b) dietetycy c) psychologowie	3 x 0,5 p.	<i>Czyli mogą być stosowane właśnie przez psychiatrów, mogą być stosowane przez dietetyków, i (...) mogą być też zalecane przez psychologów. Psycholog nie musi leczyć tylko słowem, ale może też uzupełniająco na przykład zastosować psychobiotyki.</i>
4.	ponieważ nie zawierają specjalnych, dobroczynnych dla człowieka szczepów bakterii	1 p.	<i>Naturalne jogurty nie zawierają probiotyków ani nie zawierają psychobiotyków. Dlatego, że psychobiotyk czy probiotyk musi zawierać konkretny szczep, który ma dobroczynny wpływ na zdrowie człowieka.</i>
5.	po czterech (4) tygodniach	0,5 p.	<i>Pan się powoływał nawet na badania z 2018 roku, czyli bardzo świeże ekspertyzy, gdzie, pacjenci z depresją stosowali te psychobiotyki i po 4 tygodniach stosowania nastąpiło obniżenie nasilenia zaburzeń nastroju, lęku, stresu (...)</i>
6.	przez osiem (8) tygodni	0,5 p.	<i>(...) a utrzymywały się nawet do 8 tygodni od zakończenia podawania.</i>
7.	a) psychoterapię b) odpowiednią dietę c) ruch	3 x 0,5 p.	<i>Chodzi o to, że leczenie chorego powinno być kompleksowe, farmakologiczne, powinna być zastosowana psychoterapia, powinna być zastosowana dieta, ruch i tak dalej, i tak dalej.</i>
8.	że dopiero kompleksowe postępowanie przynosi najlepsze efekty kliniczne	1 p.	<i>I dopiero takie kompleksowe postępowanie przynosi najlepszy efekt kliniczny i te badania tego dowodzą.</i>

Należy uznać też inne odpowiedzi zgodne z transkrypcją.

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH
Klucz do zadań

Zadanie I

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
b	c	c	a	a	b	c

Zadanie II

	TAK	NIE	BI
1.			X
2.		X	
3.	X		
4.	X		
5.		X	
6.		X	
7.	X		
8.	X		
9.		X	
10.			X

Zadanie III

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
F	J	C	B	H	K	M	G	E	I

Fragmenty zbędne: D, L

Zadanie IV

1.	kolekcjoner	6.	cieniu
2.	odlana	7.	zasługuje
3.	właściciela	8.	królowały
4.	szeroką	9.	układankę
5.	gęstniała	10.	nieślabnącym

Zadanie V

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
c	a	b	c	a	c	b	c

POPRAWNOŚĆ GRAMATYCZNA
Klucz do zadań

Zadanie I

1.	czworgu / czterem	6.	krajami
2.	muzykom	7.	trzydzieściora
3.	drugim	8.	uczestników
4.	miejscu	9.	setnej
5.	dziewięcioma / dziewięciu	10.	rocznicy

Zadanie II

1.	Politycy dopuścili do defraudacji setek tysięcy euro.
2.	Doradcy długo przekonywali nas do założenia spółki komandytowej.
3.	Dyrektor szkoły językowej spodziewa się wzrostu zainteresowania kursami intensywnymi w niedługim czasie. / Dyrektor szkoły językowej spodziewa się wkrótce wzrostu zainteresowania kursami intensywnymi.
4.	Rząd zaapelował do robotników o niezwłoczne przerwanie strajku okupacyjnego.
5.	Powodem naszych wyjazdów zarobkowych za granicę/zagranicznych wyjazdów zarobkowych była chęć otwarcia/otworzenia własnej pracowni lutniczej.

Należy uznać także inne poprawne rozwiązania zgodne z poleceniem.

Zadanie III

1.	pionierska	6.	bolesny
2.	błotnych (nie: błotnistych – 0 p.)	7.	podwodnych
3.	bezskuteczne	8.	bagiennych
4.	zagranicznych	9.	wysyłkowej
5.	błędne	10.	wielopokoleniową

Zadanie IV

1.	mianowicie	6.	zarazem
2.	podczas gdy	7.	bowiem
3.	Otóż	8.	jako
4.	zatem	9.	choćby
5.	aczkolwiek	10.	dopóki

Wyrazy zbędne: bynajmniej, zarówno

Zadanie V

1.	odkrycia	6.	rozwinęciu
2.	analizom	7.	rozkwitu
3.	rekonstrukcję	8.	malowideł / malunków (0,25 p)
4.	pochówku / pochowania	9.	dotarcie
5.	osiągnięć	10.	użyciu

Zadanie VI

1.	będące	6.	doszukując się
2.	uznany	7.	zaangażowani
3.	zrealizowany	8.	Wynióśwszy
4.	zostawiając	9.	Przeżywszy
5.	doszyty	10.	odstające

Zadanie VII

1.	zamontowano / zostały zamontowane / zamontowane zostały	6.	kładli
2.	pokryto	7.	potykać się
3.	zyskało	8.	połączy
4.	wzrósł	9.	ocenia się
5.	wsparto	10.	oddadzą

Zadanie VIII

1.	owym	6.	początków
2.	kronikom	7.	gęstwinie
3.	dziejopisowie	8.	znamiona
4.	ludy	9.	współcześni
5.	swoich	10.	uczeni